

ส ร ำ ง ผั ง ร ว ย จ ำ ม ช ำ ตี

บัณฑิตทั้งหลายบำรุงท่านผู้มีศีล ผู้ดำเนินไปโดยชอบ
ด้วยจิรว บิณฑบาต เสนาสนะและเกสัชอันเป็นปัจจัยแก่คนไข้
ชื่อว่าย่อมปฏิบัติปฏิบัติปทาสมควรแก่ศฤหสธ์ บุญย่อมเจริญแก่เขา
ทุกเมื่อ ทั้งกลางวันและกลางคืน เขาทำกรรมอันเจริญแล้ว ย่อม
เข้าถึงฐานะคือสวรรค์

สร้างผังรายข้ามชาติ

๑๓๔

เสียงติดตัวที่ดีที่สุดของการเดินทางไกลในสังสารวัฏ คือ บุญ บุญเท่านั้นที่เป็นเพื่อนแท้ของเราทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ใครมีบุญมาก บุญจะช่วยหล่อเลี้ยง ให้เป็นผู้สมบูรณ์บริบูรณ์ไปด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ทำให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สำเร็จสมปรารถนาในทุกสิ่ง บุญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เราต้องเร่งรีบขวนขวาย ล้างสมไ่วให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ก่อนที่พญามัจจุราชจะเข้ามาเยือน โดยเฉพาะบุญจากการนั่งสมาธิเจริญภาวนาเป็นประจำสม่ำเสมอ จะช่วยกลั่นใจของเราให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ เป็นเหตุให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ได้พบกับความสุขอันเป็นนิรันดร์

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน คิหิสามิจิสูตร ว่า

“ดูกรคฤหบดี อริยสาวกผู้ประกอบด้วยธรรม ๔ ประการ ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติปฏิบัติสมาสมควรแก่คฤหัสถ์ อันเป็นเหตุให้ได้ยศและเป็นไปเพื่อเกิดในสวรรค์ ธรรม ๔ ประการเป็นไฉน คือ อริยสาวกในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้บำรุงรักษุศลด้วยจิวร ๑ ด้วยบิณฑบาต ๑ ด้วยเสนาสนะ ๑ ด้วยภักษาบริวารอันเป็นปัจจัยแก่คนไข้ ดูกรคฤหบดี อริยสาวกผู้ประกอบด้วยธรรม ๔ ประการนี้แล ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติปฏิบัติอันสมควรแก่คฤหัสถ์ อันเป็นเหตุให้ได้ยศ

สร้างผังรวรข้ามชาติ

๑๓๕

และเป็นไปเพื่อเกิดในสวรรค์ฯ บัณฑิตทั้งหลายบำรุงท่านผู้มีศีล ผู้ดำเนินไปโดยชอบ ด้วยจิวร บิณฑบาต เสนาสนะ และเภสัชอันเป็นปัจจัยแก่คนไข้ ชื่อว่าย่อมปฏิบัติปฏิบัติปทาสมควรแก่คฤหัสถ์ บุญย่อมเจริญแก่เขาทุกเมื่อ ทั้งกลางวันและกลางคืน เขาทำกรรมอันเจริญแล้ว ย่อมเข้าถึงฐานะคือสวรรค์”

ชีวิตของเราก็จะมีสุขมากทุกข์น้อย หรือมีสุขน้อยทุกข์มากขึ้นอยู่กับการกระทำในปัจจุบัน และกรรมในอดีตที่เคยทำไว้ ถ้าทำบุญกุศลไว้มาก ความสุขและความสำเร็จก็มีมาก หากทำบุญไว้น้อย ทั้งยังเพิ่มบาปอกุศลเข้าไปอีก ความทุกข์ก็ยิ่งมีเพิ่มมากขึ้น และความทุกข์ยังติดตามตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ จนกว่าวิบากกรรมนั้นจะหมดสิ้นไป เราจะมีสุขหรือทุกข์มากน้อยเพียงไรวัดกันที่บุญในตัว เพราะฉะนั้นการสั่งสมบุญจึงเป็นหน้าที่หลักของทุกคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์ บุญจะส่งผลให้เรา มีความสุขไปทุกภพทุกชาติ รวมไปถึงสามารถจัดอุปสรรคต่างๆ นานาในชีวิตที่เป็นผลมาจากการทำอกุศลเอาไว้ให้หมดสิ้นไปได้ และยังเป็นพลวปัจจัยให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน วิธีการสั่งสมบุญง่ายๆ ที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ คือ ให้ทำทาน โดยหาโอกาสบำรุงรักษาผู้มีศีล ผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ทำบุญให้ลูกเพื่อนานบุญ หากทำด้วยจิตที่เลื่อมใสกันจริงๆ บุญจะส่งผลให้ไปเป็นเศรษฐี

สร้างผังรายข้ามชาติ

๑๓๖

ในปัจจุบันชาติ หรือแม้ละโลกไป ก็จะได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์

*มีเรื่องเล่าว่า เด็กหญิงลูกเศรษฐีคนหนึ่ง ตั้งแต่เกิดมาก็เป็นที่เกลียดชังของบิดามารดา ไม่เป็นที่รักของหมู่ญาติ เหตุจากภพชาติในอดีตเธอเคยเกิดเป็นชาย แล้วประพฤติดินกรรยาของคนอื่น จึงได้ตกนรกหมกไหม้สวดยทุกข์ทรมานอยู่เป็นเวลายาวนาน พอมาเกิดเป็นมนุษย์ แรงกรรมนั้นยังส่งผลให้เธอไม่เป็นที่รักของใคร แม้จะเกิดเป็นลูกสาวเศรษฐีก็ตาม ครั้นแต่งงาน ได้ไปอยู่กับครอบครัวของสามีแล้ว ก็ยังเป็นที่รังเกียจของญาติฝ่ายสามีอีก

เนื่องจากเธอมีปัญญา จึงหันกลับมาพิจารณาตัวเอง นี่ถือเป็นปกติของบัณฑิตที่มีการเพ่งโทษตัวเองไม่มัวไปจับผิดคนอื่น เธอเห็นว่า แม้ตัวเธอเองจะประพฤติดัวดีมาโดยตลอด ไม่เคยบกพร่องในหน้าที่ของศรีภรรยาหรือลูกสะใภ้ แต่ยังไม่เป็นที่รักของใครๆ จึงคิดว่า เราจะต้องสั่งสมบุญให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้เป็นที่รักของหมู่ญาติ เธอได้พยายามทำความดีทุกอย่าง ก็ยังไม่สามารถเอาชนะใจคนรอบข้างได้ ถึงอย่างไรเธอก็ไม่ท้อพยายามที่จะฝึกตัวให้ยิ่งๆ ขึ้นไปอีก

สร้างผังรวมข้ามชาติ

๑๓๓

วันหนึ่ง เธอได้เห็นพระปัจเจกพุทธเจ้าเดินบิณฑบาต ผ่านหน้าบ้าน บังเกิดความเลื่อมใส จึงรับนำอาหารหวานคาว มาใส่บาตร ถวายดอกปทุมกำหนึ่ง พลังตั้งความปรารถนาว่า “ไม่ว่าจะเกิดไปกี่ภพกี่ชาติก็ตาม ขอให้เป็นที่รักของมหาชน เหมือนดอกปทุมนี้” ทั้งยังอธิษฐานเพิ่มเติมอีกว่า “การอยู่ใน กรรมมารดาเป็นสิ่งลำบาก ขอให้ได้เกิดในดอกปทุม ไม่ต้องไป อาศัยอยู่ในกรรมมารดาอีก”

เท่านั้นยังไม่พอ นางยังตั้งความปรารถนาประการ ต่อมาว่า “การเกิดเป็นหญิงนั้นแสนลำบาก เป็นเพศที่อาภัพ แม้ ธิตาของพระเจ้าจักรพรรดิ ก็ยังจะต้องไปสู่อำนาจของบุรุษอื่น เพราะฉะนั้นขออย่าได้เข้าถึงความเป็นหญิงอีกเลย พึงเป็นบุรุษ ไปทุกภพทุกชาติ” ครั้งสุดท้าย เธอได้ตั้งความปรารถนาต่อ พระปัจเจกพุทธเจ้าว่า “ท่านผู้เจริญ ด้วยบุญที่ดิฉันได้ถวาย ภัตตาหาร ถวายดอกบัวด้วยจิตที่เลื่อมใสอันไม่มีประมาณนี้ ขอให้ดิฉันพึงล่วงพ้นจากทุกข์ในสังสารวัฏ พึงได้บรรลุอมตธรรม ที่ท่านได้บรรลุแล้วด้วยเทอญ”

ครั้นทำความปรารถนา ๔ ประการนี้แล้ว นางได้ดอก ปทุมอีกกำหนึ่ง บูชาพระปัจเจกพุทธเจ้า ไหว้ด้วยเบญจางค- ประดิษฐ์ ได้กระทำความปรารถนาว่า “ขอให้กลั่นกายและ

สร้างผังรายข้ามชาติ

๑๓๘

ผิวพรรณของข้าพเจ้า จงเป็นเหมือนดอกปทุมนี้ด้วยเถิด” พระ-
ปัจเจกพุทธเจ้าเห็นว่า สะใภ้ของท่านเศรษฐีนี้เป็นคนที่ทำบุญ
ด้วยจิตศรัทธาอันไม่มีประมาณ จึงรับบาตรและดอกปทุม แล้ว
ได้เหาะขึ้นไปบนอากาศ ทำการอนุโมทนาแก่สะใภ้เศรษฐี

เมื่ออนุโมทนาแล้ว ก็เหาะกลับไปยังเจ็ดหมื่นเจ็ดพันเจ็ด
สะใภ้เศรษฐีเห็นดังนั้น เกิดความปลื้มปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้
ทำบุญกับพระอรหันต์ผู้เป็นเพื่อนบุญอันเลิศ วิบากฝ่ายกุศลจึง
ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ วันนั้นเองอกุศลกรรมที่ได้ทำไว้ในภพชาติ
ก่อนๆ ก็หมดสิ้นไปทันที คนที่เคยหนายักรัก สามเณรที่เคยจิตจาง
ต่อเธอมาโดยตลอด ก็หันกลับมาดีด้วย เธอเป็นที่รักของมหาชน
และมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขมาโดยตลอด เมื่อตายไปแล้ว ได้
ไปเกิดเป็นมหาปทุมเทพบุตร เปลี่ยนอัตภาพจากหญิงเป็นชาย
ทันทีด้วยแรงอธิษฐานนั้น อีกทั้งมีดอกปทุมเป็นวิมานในสวรรค์
ชั้นดาวดึงส์

ครั้นมหาปทุมเทพบุตรเสวยบุญจนครบอายุขัยของเทวดา
ก็จุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ไปเกิดใหม่ในสวรรค์ชั้นสูงยิ่งๆ ขึ้น
ไปตามลำดับ ตั้งแต่ชั้นยามา ดุลิตา นิมมานนรติ และปรนิมมิต-
ทสวัตติ เมื่อครบทั้งหกชั้นแล้ว ก็ถอยกลับลงตามลำดับ ทั้ง
อนุโลมและปฏิโลมเป็นอย่งนี้ยาวนานทีเดียว ไม่ว่าจะอยู่ชั้นไหน

สร้างผังรอยข้ามชาติ

๑๓๕

ก็เป็นเทพบุตรที่อุบัติขึ้นในท่ามกลางมหาปทุมวิมาน เสดยทิพย-
สมบัติอย่างมีความสุขมาโดยตลอด

เมื่อจุติลงมาเกิดเป็นมนุษย์ ท่านได้บังเกิดในดอกปทุม
ในสระโบกขรณี อยู่ในอุทยานของพระเจ้าพาราณสี คินวันนั้น
พระมเหสีทรงสุบินว่า พระองค์แวดล้อมด้วยสตรี ๒๐,๐๐๐ นาง
เสด็จไปอุทยาน ได้พบพระโอรสในดอกปทุม เมื่อราตรีสว่าง
พระนางรีบเสด็จไปยังอุทยานทันที ทรงเห็นดอกปทุมใหญ่ดอกหนึ่ง
ได้เสด็จตรงเข้าไปหา ทันทีที่พระนางทรงจับเท่านั้น กลีบดอกปทุม
ก็แย้มบาน ทรงเห็นพระกุมารผู้มีผิวพรรณเปล่งปลั่งดั่งทองคำ
นอนอยู่บนเกสรอันอ่อนนุ่ม จึงทรงรับมาเลี้ยงเป็นพระโอรส

ปทุมกุมารได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีเหมือนเทพกุมาร มี
หญิง ๑๐,๐๐๐ คน เป็นพี่เลี้ยง แต่ถึงอย่างไร พระกุมารก็
สามารถสอนตนเองได้ คิดว่า ความสุขในสวรรค์เราได้เสวย
มานับภพนับชาติไม่ถ้วนแล้ว ทุกข์ในมหานรกก็เคยไปชดใช้
กรรมมามากแล้ว เหลือแต่สุขอันเป็นอมตะ ที่ไม่ต้องเวียนว่าย
ตายเกิดอีก ซึ่งเรายังไม่สมหวัง ดังนั้นท่านจึงปรารถนาสุขใน
นิพพาน

วันหนึ่ง พระปัจเจกพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ทรงพิจารณา
เห็นว่า พระกุมารนี้เคยถวายอาหารแก่ทุกขิณียบุคคล แล้วตั้ง

สร้างผังรายข้ามชาติ

๑๔๐

ความปรารถนาไว้ ๔ ประการ ซึ่งสำเร็จไปแล้ว ๓ ประการ
ท่านปรารถนาจะอนุเคราะห์ให้พระกุมารได้สมปรารถนาในทุกสิ่ง
จึงเหาะมาโปรดที่พระราชวัง ทันทิที่พระกุมารเห็นพระปรางค์-
พุทธเจ้า ก็รู้ว่านี่คือวิถีสู่ความสุขอันเป็นอมตะ ได้ยืดอก
ปทุมเป็นอารมณ์ ท่านพิจารณาเห็นการเกิดขึ้น และความเสื่อม
ไปของดอกปทุม ในที่สุดก็ได้ตรัสรู้ปัจเจกโพธิญาณ เป็น
พระปัจเจกพุทธเจ้าครองเพศบรรพชิต สมปรารถนาในทุกเรื่อง
ตามที่ได้อธิษฐานจิตไว้

เราจะเห็นว่า บุญและบาปที่เคยทำไว้นั้น จะคอยตาม
ส่งผลตลอดเวลา เพียงแต่วิบากกรรมฝ่ายไหนจะส่งผลก่อน
ถ้าบุญส่งผล เราก็สำเร็จสมปรารถนาในทุกสิ่งได้อย่างอัศจรรย์

